

2020 – ANUL IORGA, ANUL SĂMĂNĂTORIȘTILOR (XLVII):

un neam de proști? - apăr temeliile de existență națională!

- Ce scumpă-i vorba asta dulce mamă! – ce ... și de ce se iubește?

NAȚIONALISM sau DEMOCRAȚIE?
Românii toți, un neam de proști?
Eu apăr temeliile de existență națională ...
numai o cultură întemeiată pe adevăruri are un viitor în lume, numai ea poate asigura existența și viitorul unui neam!
PATRIA ... Ce scumpă-i vorba asta dulce mamă!
Atâta dor ascuns de noi o leagă ... Iubirea ei din veacuri se desleagă...
ce se iubește în această patrie a noastră și de ce se iubește?

Anul Iorga
Anul sămănătoristilor

Aurel C. Popovici

Statuie dezvelită la Geneva (1977) de Otto von Habsburg, ultimul prinț moștenitor al Austro-Ungariei

prin cultură un organism social

Picu Păruț

Ce e "PATRIA"?
șagunism - tribunism - sămănătorism

Articolul „NAȚIONALISM sau DEMOCRAȚIE - O critică a civilizațiunii moderne, de Aurel C. Popovici”, a apărut în revista săptămânală „Sămănătorul”, anul IX, nr 23, din 6 iunie 1910; continuăm reproducerea: «Un alt „studiu”, tot din regnul zoologic publică chiar acum, într’o revistă poporanistă un „studiu” asupra lui Haeckel!

După ce înșiră naivități cu carul, falșifică, întocmai ca fanfaronul dela Iena, credințele lui Goethe, spunându-ne că numai ignoranții au religione. Cu alte cuvinte, de zeci de ani, neîntrerupt, savanți străini chiar și români dela Iași și București, ne proclamă, din înălțimea anatomiei comparate a pitecoizilor lor, pe noi, Românii toți, un neam de proști!

„Am tăcut ani și ani de-a rândul ... Dar douăzeci și cinci de ani am studiat, zi cu zi, cheștiile fundamentale ale culturei. Și am găsit toate dovezile științifice pentru apărarea idealurilor mele și ale neamului românesc” ... „Criticii mei își apărau opiniile și predilecțiile lor personale. Eu apăr temeliile de existență națională, sufletul însuși a unui neam întreg.

Ei porneau și pornesc din teorii streine, eu susțin tradiția națională și legile eterne ale vieții neamurilor pe pământ. Eu combat, în prima linie, doctrinele democrației sociale universale” ... „Că ideile mele sunt diametral opuse părerilor multora, ale foarte multor Români moderni, îmi pare rău. Dar eu am avut totdeauna convingerea, că adevărul trebuie susținut în orice împrejurări. Pentru că numai o cultură întemeiată pe adevăruri are un viitor în lume, numai ea poate asigura

existența și viitorul unui neam. O cultură fundată pe neadevăruri fie ele ori-și cât de sclipitoare și ademenitoare, trebuie să piarză pe ori și ce popor ce li se robește. **Da, eu reprezint idei cu desăvârșire „reacționare”.** Pentru-că „**reacțiunea**” reprezintă condițiunea eternă a culturii naționale: **înțelepciunea istorică a neamurilor față cu poftele și fantaziile indivizilor „răzleți”...**”. Iată omul. Iată convingerile sale. Simțiri și gândiri izvoresc din adâncul sufletului, cu o sinceritate elementară. Ele sunt manifestarea unui substrat intelectual de pură rasă chiar și pentru aceia cari se exprimă, simțesc și gândesc altminteri, dar sunt sinceri ca și d. Aurel C. Popovici. După icoana atât de limpede, pe care însuși autorul ne-o dă în linii aspre, dar sigure, asupra personalității sale, ne vom lămuri mai ușor asupra ideilor ce dezvoltă, a soluțiilor pe care le încheagă. **I. Scurtu**». În „**Sămănătorul**” anul VIII, nr 31, din 2 august 1909, era publicată o poezie sugestivă: «**PATRIA ... Ce scumpă-i vorba asta dulce mamă! .../ Atâta dor ascuns de noi o leagă,/ Că de-o uităm în calea-ne pribeagă,/ Tot ea cu drag la sânu-i cald ne chiamă!/ Iubirea ei din veacuri se desleagă,/ Și peste noi ca pânza o distramă! .../ Și tuturor împarte fără samă,/ Căci darnică e ea cu vatra'ntreagă! .../ Nu-i sfântă mai blajină între sfinte/ Ca mama, ce ne leagă pe brață./ Și-atâtea adevăruri ne învață! .../ Dar nu-i cuvânt mai dulce'ntre cuvinte/ Ca Patria. E prima sărutare! .../ ... Dar ea-i și cea din urmă 'mbrățișare! ...**” C.A. Giulescu».

În ultimele decenii, multe concepte au intrat în dezbateri publice sterile, fiind golite de conținut, ajungând a fi evitate și efectiv desconsiderate. Reproducem un discurs public celebru, al istoricului Nicolae Iorga: «**Ce e „PATRIA”?** - **idei dintr'o conferință ținută la Roman în ziua de 21 februar 1910**»: «Nu „*patria*” din cuvântările de Zece Maiu, de la un timp și de 24 Ianuar, cea din cuvântările călduroase ce se țin, din patru în patru ani, ori mai des, la premenirea guvernelor, și nici aceia din solemnele guvernelor, și nici aceia din solemnele articole de fond ale ziarelor. Pe acea „*patrie*” o știe toată lumea și o poate spune toată lumea. E un cuvânt cerut de o anumită situație, și a-l rosti nu cuprinde nicio îndatorire, nu chiamă nicio datorie. „*Patriotul*” care a vorbit despre „*patrie*” își va face și mai departe rosturile cu dușmanii patriei celei adevărate, și acei ce-l vor fi ascultat nu vor fi plecat acasă cu un suflet mai bogat și mai nobil decât acela pe care-l aveau înaintea de a asculta pe oratorul „*patriot*” vorbind de „*patriotism*”. Această „*patrie*” nici n'ar avea de ce să fie pomenită astăzi, tocmai astăzi. Dacă e vorba însă de cealaltă patrie, apoi o deslușire, definiție și mărgenire a ei tocmai astăzi e de nevoie. Și iată de ce. De o bucată de vreme, unii conlocuitori ai noștri vreau să împartă cu noi România. Ei declară înflăcărat că o privesc ca pe o patrie și o iubesc ca pe o patrie. Să oprească cineva din neamul cel adevărat al unei țări pe cel ce nu face parte dintr'însul a nu iubi țara, e cu neputință. Doar nu-I putem împiedeca de a urî, de a-și arăta ura, de a o dovedi prin vorbe din când în când și prin fapte totdeauna! Dacă asupra acestor fapte n'avem nicio putere în chiar țara noastră, cum am putea avea o putere asupra sentimentelor și, mai ales, a celor care se zic bune?

Dar vorba e: *ce* se iubește în această patrie a noastră și *de ce* se iubește? Ascultați-i pe cei ce au plecat pe transatlantic în altă lume, cetiți-li scrisorile care, printr'o întâmplare sau alta, pot ajunge și supt ochii noștri! Sînt duioase, admit, și admit că pot fi sincere. Spun, ca și petiționarii pentru drepturile în masă, de frumuseța cerului, de bogăția florilor, de bielșugul roadei, de locurile unde întâia oară li-a vorbit mama - ce-i dreptul în altă limbă decât a noastră - și unde, în acest cadru de

minunată natură, care poate fermeca și stăpîni, neapărat, pe orice om, de orice rasă, au simțit cele d'întăiu mari sentimente omenești de iubire. Ba chiar se coboară la mici amănunte care pot avea în meschinăria lor o valoare sentimentală: cer făină din țară pentru mămăliga lor din America, fără care mămăligă poate ceapa sau usturoiul, elemente naționale de alimentare, n'ar avea atîta gust. Cred aceste scrisori sincere. Nici n'ar putea fi altfel. Legătura dintre anume sentimente și locurile unde s'au ivit, s'au dezvoltat, au triumfat, lăsînd urme de dor, e atît de firească! Și, iarăși, cine poate vedea natura românească și s'o uite! Și mai ales din odaia n-1333 al n-lui 1555 din strada 666 a cutărui furnicar omenesc din America, **se poate să nu-ți fie dor de România? De buna Românie a luminii, de frumoasa Românie a locurilor largi, de sfînta Românie a bunătății? Doar acolo orice imigrant e privit cu ură și admis cu greu și răsplătit numai exact și numai pentru cea mai adevărată muncă. Doar aierul dacă nu se drămuiește și nu se vinde! Încolo, totul e o marfă și o marfă scumpă!**

La fiecare colț de drum răsare concurentul, și nu numai cu inteligența, cu voința, cu puterea lui de muncă, ci cu pumnul, cu cuțitul, cu revolverul lui! **Și cum plîngi atunce țara oamenilor de jug, muncitori și supuși, țara creștinilor miloși și iertători, țara cîrmuitorilor plini de îngăduire, țara funcționarilor coruptibili, țara cîștigurilor ușoare, țara în care, după ce ai furat cît de mult, îți e permis să mai înjuri încă odată pe atîta!** Dar astfel de oameni ai smeritei umilințe doar în continentele cu oameni de altă culoare să găsești, și încă aceia au, nefiind de rasă nobilă nici de lege creștină, izbucniri de mînie care mătură o întregă operă de acaparare colonială! E de ajuns să se arate aceste motive ale iubirii pentru România, pentru a se tăgădui acelor cari o iubesc astfel, avînd de gînd, vai!, să se întoarcă într'însa, dreptul de a o numi, ca și noi, patria lor. Dar încă după ce vezi că fiecare declarație e întovărășită de socoteala respectivă, asemenea cu anumite iubiri bărbătești și femeiești care prezintă contul sau factura? Să luăm și alte exemple. E plin Orientul European de oameni cari știu mai mult ori mai puțin limba noastră, de oameni cari sînt bucuroși să iasă înaintea Romînului spre a dovedi că știu și ei ce fermecătoare e țara noastră, ce dulce e limba noastră, ce nobil e neamul nostru».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2020-anul-iorga-anul-samanatoristilor-xlvi-un-neam-de-prosti-apar-temeliile-de-existenta-nationala-ce-scumpa-i-vorba-asta-dulce-mama-ce-si-de-ce-se-iubeste-155282.html>

În: *Tribuna*, 22 noiembrie 2020